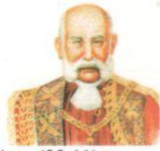

ROZVOJ MĚŠTANSKÉ SPOLEČNOSTI

Shromáždění pražského lidu ve Svatováclavských lázních v Praze (11.3.), císař Ferdinand V. odvolal knížete Metternicha, zrušil cenzuru - **konec absolutismu** (pol. března), v Praze zasedal **Slovanský sjezd** (2.-12.6.), **pražské červené povstání** (12.-17.6.), **zrušení poddanství a roboty** (7.9), v Kroměříži bylo obnoveno jednání říšského sněmu (22.11) a císař Ferdinand se vzdal trůnu, nastoupil **František Josef I.** (2.12.) Kroměřížský sněm rozehnán vojskem, vyhlášena oktrojovaná ústava (7.3.), zatčení účastníků tzv. májového spiknutí v Praze

1850

Vydány silvestrovské patenty (zrušena ústava, nastolen **absolutismus - A. Bach**) 31.12.1851

Znak dualismu

Zámek Hluboká

Odvolán ministr Bach, konec absolutismu (srpen), přijat Živnostenský řád - svoboda podnikání (20.12.) 1859

Císař vydal tzv. **Říjnový diplom** (slíben konstituční-ústavní život) 20.10.1860

Vydána **Schmerlingova** (únorová) **ústava** 26.2.1861

V Praze založen Sokol (dr. M. Tyrš, J. Fügner) 16.2.1862

Většina českých poslanců přešla k politice tzv. pasivní opozice (neúčasti) na říšské radě Bitva u Sadové - porážka rakouských vojsk pruskou armádou 3.7.1886

Vydána **prosincová ústava** - zakotven **dualismus** (vznik **Rakouska-Uherska**: Předlitavska, Zalitavska) 21.12.1867

První tábor lidu na hoře Říp - počátek táborového hnutí (10.5.), položení základního kamene k Národnímu divadlu (16.5.) 1868

Národní muzeum

Národní divadlo

Český sněm přijal tzv. **fundamentálky** (zásady českého státoprávního vyrovnání - byly odmítnuty) 10.10.1871

Na sjezdu v Neudorfu založena Sociálně demokratická strana dělnická v Rakousku (5.-6.4.), založena národní strana svobodomyšlná - mladočeská (27.12.) 1874

V Praze-Břevnově se konal ustavující sjezd Československé sociálně demokratické strany 7.4.1878

Druhá etapa průmyslové revoluce

Karlo-Ferdinandova univerzita v Praze rozdělena na českou a německou 28.2.1882

Uvedením Smetanovy Libuše bylo v Praze otevřeno **Národní divadlo** 18.11.1883

Hostinec U kaštanu v Břevnově

Počátek tzv. rukopisných bojů (J. Gebauer, T. G. Masaryk) únor 1886

Mezi staročechy a německými politiky ujednána dohoda - tzv. **punktace** (nebyla realizována pro odpor české veřejnosti) 19.1.1890

V Praze zahájena jubilejní zemská výstava 15.5.1891

V Rakousku zavedena **korunová měna** 1 K = 100 hal. 1892

Proces s Omladinou, v Litomyšli založena křesťansko-sociální strana 1894

Vyšel Manifest české moderny (říjen), T. G. Masaryk vydal "Českou otázku" 1895

1897, první kopřivnický automobil Präsident

Uzákoněna tzv. **Badenihovo volební reforma** (zavedena pátá, všeobecná kurie) 14.6.1896

V Praze se konal ustavující sjezd národně sociální strany **Nacionalismus** duben 1898

Založena agrární strana (leden), T. G. Masaryk vystoupil za revizi tzv. polského procesu (hilsneriáda) 1899

1905, kopřivnický landaulet typ J

Velká demonstrace za všeobecné volební právo v Praze (listopad), císařem potvrzen tzv. **moravský pakt** - národnostní vyrovnání Čechů a Němců na Moravě 1905

V Rakousku zavedeno **všeobecné hlasovací právo** 26.1.1907

Vznik politických stran

Šlechta Velkostatkáři	Továrníci Obchodníci Technikové Lékaři Právníci	Živnostníci Remeslníci	Rolníci	Dělníci
Jsou spokojeni s politickými poměry minulosti, nechť se změny	Požadují větší vliv v politickém životě	Požadují ochranu proti velkopodnikatelům	Požadují ochranu od státu a podporu zemědělství	Požadují hospodářské a politické zrovnoprávnění
Konzervativní strany	Liberální strany	Maloburžoazní strany	Agrární strany	Dělnické strany
Brání soukromé vlastnictví				Požadují zestránění velkých podniků
Žádný zájem o demokratizaci				
Požadují demokratizaci státu				

1850

HABSBURKOVÉ

HABSBURKOVÉ

1900

HABSBURKOVÉ

NOVOGOTIKA

NOVORENESANCE

SECESE

FUNKCIONALISMUS

Národní dějiny

Sarajevský atentát na násled. trůnu Františka Ferdinanda d'Este 28.6.1914

ČESKÉ ZEMĚ ZA PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY
Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku (28.7.), 1914

T. G. Masaryk odjel do Itálie a odtud do Švýcarska (prosinec)
Odchod dr. E. Beneše do emigrace (září), 1915

v Clevelandu (USA) uzavřena dohoda mezi českými a slovenskými krajany o jednotném boji za společný stát (22.10.),
v Paříži uveřejněno Prohlášení českého komitétu zahraničního (v únoru 1916 změněn na Českou národní radu)
za vytvoření samostatného čs. státu (14.11.)

Vytvořen Český svaz a Národní výbor se sídlem v Praze (19.11.), po 68 letech vlády zemřel císař František Josef I., císařem se stal Karel I. (21.11.) 1916

Hladová demonstrace v Prostějově (26.4.), Manifest českých spisovatelů (17.5.), čs. brigáda vystoupila v bitvě u Zborova na Ukrajině proti vojskům ústředních mocností (2.7.) 1917

V Praze přijata českými poslanci tzv. Tříkrálová deklarace (6.1.), vydána tzv. Pittsburská deklarace (schvalovala spojení Čechů a Slováků v jednom státě - 30.5.), v Praze obnoven Národní výbor na čele s K. Kramářem (13.7.), ustanovena Socialistická rada (6.9.), generální stávka (14.10.), v Paříži ustavena prozatímní čs. vláda na čele s Masarykem, Benešem a Štefáníkem (14.10.), T. G. Masaryk vypracoval tzv. washingtonskou deklaraci (18.10.) jako prohlášení o čs. samostatnosti,
pražský Národní výbor vydal zákon o "zřízení samostatného čs. státu" (28.10.) 1918

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 1918

Němečtí poslanci zřídili v pohraničí čtyři provincie (29.10.),
V Turčanském Sv. Martině přijata deklarace žádající právo na sebeurčení pro "česko-slovenský" národ (30.10.),
Národní výbor vydal prozatímní ústavu (13.11.),
v Praze Národní shromáždění vyhlásilo Republiku československou,
prezidentem zvolilo T. G. Masaryka
a předsedou vlády K. Kramáře (14.11.) 1919

T. G. Masaryk

Vydán tzv. záborový zákon - konfiskace půdy (16.4.), první volby v republice - obecní (červen) 1919

Schválena nová ústava ČSR (29.2.), Československo a Jugoslávie vytvořily obranný spolek - první krok k Malé dohodě, rozšířen o Rumunsko (14.8.), generální stávka (prosinec) 1920

Ustavení KSČ (květen) 1921

Znak internacionály

Přiját zákon na ochranu republiky 6.3.1923
ČSR uzavřela spojeneckou smlouvu s Francií 25.1.1924

Tatra 11, rok 1925

Praga Grand, rok 1929

Všeobecný penzijní ústav

Začátek hospodářské krize v ČSR (vrchol na jaře 1933) 1930
Začala mostecká stávka 23.3.1932

Základní politické proudy

Nacionální	Republikánský		Komunistický
	Agrární strany	Křesťanské strany	
	Socialistické strany		

ČSR uzavřela spojeneckou smlouvu se Sovětským svazem (16.5.), parlamentní volby (19.5.), prezidentem republiky zvolen dr. E. Beneš (18.12.) 1935

Zemřel zakladatel státu T. G. Masaryk (14.9.), vypracován plán německé vojenské agrese - Grün 1937

V Karlových Varech přijat nový program SdP (29.4.), čs. vláda vyhlásila částečnou mobilizaci (20.5.), později 1938

všeobecnou mobilizaci (23.9.), v Mnichově se konala konference čtyř velmocí - odstoupení čs. pohraničí (29.9.), nacistické Německo obsazuje pohraniční kraje, Polsko zabírá Těšínsko (1.10.), E. Beneš abdikuje (5.10.), vyhlášena autonomie Slovenska (6.10.), jmenována autonomní vláda Podkarpatské Rusi (11.10.), tzv. vídeňskou arbitráží dokončeno dělení ČSR (2.11.), parlament odhlasoval ústavní zákon o autonomii Slovenska a Podkarpatské Rusi - název státu se změnil na Česko-Slovensko (19.11.), prezidentem republiky zvolen dr. E. Hácha (30.11.) 1939

Dr. E. Beneš

Dr. E. Hácha

Slovenský sněm odhlasoval vytvoření samostatného Slovenského státu (14.3.)

Jednání E. Háchy v Berlíně u A. Hitlera. Hitler ultimativně oznamuje obsazování českých zemí německým vojskem (15.3.)

Znak Slovenské republiky

KUBISMUS

HABSBURKOVÉ

REPUBLIKA

1920

PRVNÍ

KONSTRUKTIVISMUS

1930

DRUHÁ REPUBLIKA

ČESKÉ ZEMĚ ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY (1939-1945)

Hitler vydal v Praze výnos o zřízení *Vlajka a menší znak protektorátu Čechy a Morava* 1939
Protektorátu Čechy a Morava (16.3.), ustavena první čs. zahraniční vojenská jednotka v Krakově (30.4.), vydán dekret o vytvoření Legiону Čechů a Slováků v Polsku (3.9.), ustavení čs. 1. pěšího praporu ve Francii (29.9.), **velké demonstrace v Praze** proti nacistické okupaci (28.10.), nacisté nařídili **uzavření** všech českých **vysokých škol** (17.11.), francouzská vláda uznala zahraniční **Čs. národní výbor** (17.11.)

1939

Založení společné organizace českého odboje, tzv. **Ústředního vedení odboje domácího** (březen, duben), zformována čs. vojenská jednotka na Blízkém východě (léto), v Anglii ustanoveno **prozatímní státní zřízení ČSR** - prezident, vláda, Státní rada (9.7.), postupné formování čs. leteckých perutí v Anglii - 310., 311., 312., 313. (červenec), Anglie uznala prozatímní čs. vládu v zahraničí (21.7.)

310. čs. stíhací peruč
 311. čs. bombard. peruč

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA
 DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

Čs.-sovětská úmluva o spojenectví ve válce (18.7.), vytvoření **Ústředního národně revolučního výboru Československa** (září), nový zastupující říšský protektor R. Heydrich vyhlásil **první stanné právo** (28.9.), účast 11. čs. pěšího pluku při obraně Tobruku (říjen)

1941

Atentát na R. Heydricha - J. Gabčík, J. Kubiš (27.5.), vyhlazení Lidic nacisty (10.6.) - **heydrichiáda**

Znak říšské moci

1942

1. čs. samostatný prapor v SSSR svedl první boj u Sokolova (8.3.), podpis čs.-sovětské smlouvy o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci (12.12.)

1943

Vytvoření Rady tří - R-3 (léto), čs. samostatná obrněná brigáda zahájila obléhání Dunkerque (5.10.), příslušníci 1. čs. armádního sboru v SSSR vstoupili na Dukle na půdu vlasti - počátek osvobozování (6.10.)

1944

1945

Moskevská jednání představitelů politic. stran o nové vládě (22.-29.3.), 1945
 čs. vláda schválila v Košicích **vládní program** (5.4.), jednotky americké 3. armády pronikly do západních Čech (18.4.), **Pražské povstání** (5.-8.5.), příchod sovětských vojsk do Prahy (9.5.)

LÉTA POVÁLEČNÉHO ČESKOSLOVENSKA (1945-1948)

Vydán dekret prezidenta republiky o národní správě majetku Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů (19.5.), dekret prezidenta republiky o konfiskaci a rozdělení pozemkového majetku Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů (21.6.), smlouva mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině - její připojení k SSSR (29.6.), prezident Beneš podepsal **znárodňovací dekrety** (24.10.)

1945

Počátek transportů odsunutých Němců (25.1.), **volby** do Ústavodárného národního shromáždění (26.5.)

1946

Zahájení **dvouletého hospodářského plánu** (3.1.), vyhlášení tzv. **Hradeckého programu** - nové pozemkové reformy (4.4.), boj o tzv. milionářskou dávkou (září-říjen)

1947

Únorová krize - nastolení mocenského monopolu KSC (20.-25.2.)

1948

OBDOBÍ TOTALITNÍHO REŽIMU (1948-1989)

Přijetí **Ústavy 9. května** (9.5.), volby do Národního shromáždění - první společná kandidátka Národní fronty (30.5.), **abdikace prezidenta dr. E. Beneše** (7.6.), **K. Gottwald prezidentem** (14.6.), XI. všesokolský slet (19.-27.6.)

1948

K. Gottwald

Zahájení první pětiletky - 1949-1953 (leden), začlenění ČSR do RVHP (leden), přijat zákon o jednotných zemědělských družstvech (23.2.) - počátek kolektivizace, IX. sjezd KSC - vytyčení tzv. generální linie výstavby socialismu (květen)

1949

Přijetí strategie preference těžkého průmyslu (únor), **politický proces** s dr. M. Horákovou (květen-červen), série procesů s církevními hodnostáři (listopad), Tzv. babický případ (červenec)

1950

A. Zápotocký

1951

Proces s tzv. protistátním spikleneckým centrem v čele s R. Slánským (listopad)

1952

Zemřel K. Gottwald, prezidentem **A. Zápotocký** (14.3.), zahájen zkušební provoz pražského televizního studia (květen), měnová reforma (1.6.) - nepokoje a stávk

1953

Politický proces se skupinou tzv. národohospodářů (srpen)

1954

Ustavena komise pro revizi politických procesů (leden), ČSR se stala členem vojensko-politické koalice Varšavské smlouvy (květen), I. celostátní spartakiáda (červen-červenec), nová vlna kolektivizace

1955

Široká diskuse mezi komunisty o XX. sjezdu KSSS (březen-duben), II. sjezd československých spisovatelů (duben)

1956

Zemřel A. Zápotocký (13.11.), prezidentem **A. Novotný**

1957

Akademiku J. Heyrovskému udělena Nobelova cena

1959

Schválen návrh na územní reorganizaci republiky (leden), Národní shromáždění schválilo **novou ústavu, nový název státu** (ČSSR) a nový státní znak (11.7.)

1960

Státní znak ČSSR

TŘETÍ REPUBLIKA
 POČÁTEK STUDENÉ VÁLKY
 OBDOBÍ STALINIZACE
 DEKOLIZACE

Národní dějiny

- Vyvrolení sporu mezi pragmatičtější skupinou a ortodox. vedením v KSČ - případ R. Barák (únor), došlo k zrušení 3. pětiletky (duben), přijato rozhodnutí o rozsáhlé amnestii (květen) 1962
- Vedení KSČ provedlo částečné postihy svých vedoucích funkcionářů za nezákonnosti po r. 1948 (duben), v Praze se konala mezinárodní konference o F. Kafkovi (květen) 1963
- Přijetí návrhu zásad "Zdokonalení řízení národního hospodářství" (leden), biskup F. Tomášek jmenován apoštolským administrátorem v Praze (únor), J. Beran povýšen na kardinála a trvale přesídlil do Říma (jaro) 1965
- Do čela slovenských komunistů zvolen A. Dubček (květen), 1966
- IV. sjezd čs. spisovatelů (červen), ostrá kritika režimu A. Novotného na jednání ÚV KSČ (prosinec) 1967
- Na zasedání ÚV KSČ zvolen do vedení A. Dubček (3.-5.1.) - počátek **Pražského jara**, Národní shromáždění zvolilo prezidentem republiky L. Svobodu (30.3), přijetí Akčního programu (duben), zveřejnění výzvy "Dva tisíce slov" (27.6.), **invaze vojsk** Varšavské smlouvy do Československa (20.-21.8) mimořádný XIV. sjezd KSČ (22.8.), tzv. moskevská jednání (23.-26.8.), Národní shromáždění schválilo zákon o čs. federaci (27.10.) 1968
- Sebeupálení studenta J. Palacha na Václavském náměstí (16.1.) do čela KSČ postaven G. Husák - počátek tzv. **normalizace** (17.4.), brutální potlačení demonstrací k 1. výročí sovětské okupace (21.8.) 1969
- Zahájení čistek v KSČ (leden), přijetí "Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ", následují politické čistky 1970
- Čs. televize zahájila pravidelné barevné vysílání (květen) 1973
- První úsek metra (trasy C) uveden v Praze do provozu (květen) 1974
- Nemocného prezidenta L. Svobodu vystřídal G. Husák (květen) 1975
- Vydání dokumentu **Charta 77** (1.1.), ve vězení umírá filozof J. Patočka (březen) 1977
- Vytvoření **Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných**, 1. kosmonaut V. Remek ve vesmíru (březen), činnost zahájila 1. čs. jaderná elektrárna v Jaslovských Bohunicích (prosinec) 1978
- V Československu zaveden letní čas (duben) 1979
- Vydán Soubor opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství (březen), do provozu uveden dálniční tah Praha - Brno - Bratislava (listopad) 1980
- V Praze otevřen Palác kultury (duben) 1981
- Pouť na Velehradě (červenec), vzpomínkové shromáždění k výročí smrti J. Lennona (prosinec) 1985
- Zemřel nositel Nobelovy ceny z r. 1984 J. Seifert (leden), šikanování Jazzové sekce (podzim) Nová scéna ND 1986
- Zveřejněny zásady přestavby v ČSSR (leden), návštěva M. Gorbačova v Praze (duben), představitelé disentu uspořádali vzpomínkovou akci k 50. výročí úmrtí T. G. Masaryka (září), demonstrace u Husova pomníku v Praze na Den lidských práv (prosinec), funkci generál. tajemníka ÚV KSČ po G. Husákoví převzal M. Jakeš (17.12.) 1987
- Početné shromáždění na Václavském náměstí k výročí srpnové okupace (21.8.), návštěva francouzského prezidenta F. Mitteranda v Praze - osobní setkání s disidenty (prosinec) 1988
- Vzpomínkové akce v Praze k 20. výročí Palachova upálení (leden), vznik klubu Obroda (jaro), vydání manifestu "**Několik vět**" (červen), z Československa odjíždějí východoněmečtí uprchlíci zvláštními vlaky do SRN (listopad), pietní akt k 50. výročí **17. listopadu** v Praze - brutální zásah policie (17.11.), počátek revolučních změn 1989
- CESTA K DEMOKRACII**
Vytvoření **Občanského fóra** (19.11.), **Generál. stávka** (27.11.), jmenování vlády "národního porozumění" v čele s M. Čalfou (10.12.), demise prezidenta G. Husáka (10.12.), volba V. Havla prezidentem (29.12.) 1989
- Radikální úprava valut. kursů (leden), formulována "Charta pro Moravu a Slezko" (leden), manifestace v Bratislavě za samostatné Slovensko (březen), rozhodnutí pro urychlení ekonomické reformy, první "polistopadové" parlamentní volby (červen), počátek kompeten. sporů (léto), mezivládní dohoda z Trenčianských Teplic o omezení federálních pravomocí (srpen), přijetí zákonů o malé privatizaci a restituci (podzim), volby do obecních zastupitelstev (listopad), přijetí tzv. kompetenčního zákona (prosinec) 1990
- Přijetí ČSFR do Rady Evropy (leden), další jednání o státoprávním uspořádání (květen-červen), ukončen odsun sovětských vojsk z ČSFR (červen), zemřel bývalý prezident G. Husák 1991
- Začala horečka s kupónovými knížkami (leden), jednání o zásadách státního uspořádání čs. federace (únor), druhé parlament. volby (červen), ve Slovenské národní radě odhlasována deklarace o svrchovanosti slovenského národa (17.7.), abdikace prezidenta V. Havla (20.7.), privatizace kupónovou metodou (podzim), Federální shromáždění odhlasovalo rozpad ČSFR (25.11.), došlo ke schválení nové české ústavy (16.12.) a nových českých státních symbolů (17.12.) 1992
- Rozpad ČSFR** - vyhlášení samostatné **České republiky** a **Slovenské republiky** (1.1.) 1993

1962 NA REFORMU DEKOLONIZACE

1965 ČEKÁNÍ

1968 PRAŽSKÉ JARO

1970 LÉTA NORMALIZACE

1970 MEZINÁRODNÍHO NAPĚTÍ

1980 UVOLŇOVÁNÍ

1989 KRIZE SPOLEČNOSTI

1989 "PĚRESTROJKA"

1990 KONEC SPOLEČNÉHO STÁTU

1990 KONEC STUDENÉ VÁLKY